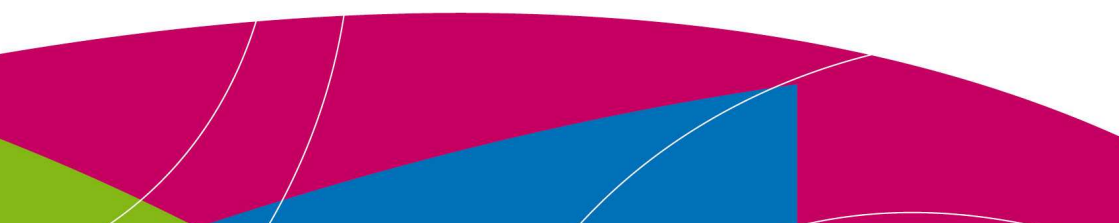

MRSA-bacterie

'ziekenhuisbacterie'

Inleiding

Nederlandse ziekenhuizen hebben het beleid de volgende patiënten te controleren op MRSA-dragerschap:

- patiënten die de afgelopen 2 maanden opgenomen/behandeld zijn geweest in een zorginstelling buiten Nederland.
- patiënten die (beroepsmatig) in nauw contact komen met levende varkens op varkensbedrijven of wonen op dergelijke varkensbedrijven
- patiënten die (beroepsmatig) in nauw contact komen met levende vleeskalveren.

Via deze folder proberen wij u antwoord te geven op enkele van de meest gestelde vragen over MRSA.

Achtergrond informatie

De MRSA-bacterie is resistent (= ongevoelig) tegen een groot aantal soorten antibiotica. In vergelijking met het buitenland komt de MRSA-bacterie in Nederland nog weinig voor. MRSA-dragerschap op zichzelf geeft geen ziekteverschijnselen, maar wanneer de afweer van een persoon is vermindert, kan MRSA aanleiding geven tot infecties, die moeilijk te behandelen zijn. Daarom is het van groot belang om MRSA in ziekenhuizen te voorkomen.

De kans op een MRSA-besmetting in een Nederlands ziekenhuis is nog heel erg klein, minder dan 1%. In landen zoals Duitsland, België, Frankrijk, Italië, Spanje, Portugal en Engeland is die kans aanmerkelijk groter (tot 40%). Dit is een van de redenen waarom patiënten, die geholpen zijn in een buitenlands ziekenhuis, voor of tijdens opname in een Nederlands ziekenhuis gecontroleerd worden op MRSA kolonisatie / infectie.

Daarnaast blijken varkens vaak besmet te zijn met MRSA. Aangetoond is dat nauw contact met deze varkens kan leiden tot overdracht van MRSA naar de mens. Er zijn ook aanwijzingen dat personen die nauw contact hebben met vleeskalveren vaak besmet zijn met MRSA. Als een varkenshouder of veehouder, die besmet is met MRSA in een ziekenhuis wordt opgenomen, kan MRSA het ziekenhuis binnenkomen. Dit is een ongewenste situatie want MRSA in het ziekenhuis is zeer moeilijk te bestrijden.

Wat is MRSA?

Staphylococcus aureus, is een bacterie die vrijwel iedereen bij zich draagt, in de neus of op de huid.

De bacterie veroorzaakt bij gezonde mensen geen klachten. Bij een verminderde weerstand kan deze echter infecties veroorzaken. Een dergelijke infectie kan onschuldig zijn, bijvoorbeeld puistjes, kleine wondjes of huidbeschadigingen, maar ook zeer ernstig, zoals bloedvergiftiging of longontsteking.

Methicilline is een geneesmiddel dat in de meeste gevallen gebruikt wordt voor een effectieve behandeling bij infecties die veroorzaakt worden door die *Staphylococcus aureus*. Sommige *Staphylococcus aureus* zijn ongevoelig (resistent) geworden voor methicilline en kunnen door dit geneesmiddel niet langer gedood worden. Deze resistente bacteriën worden Methicilline Resistente *Staphylococcus aureus* genoemd of afgekort MRSA.

Wat is het verschil tussen kolonisatie en infectie?

Kolonisatie wil zeggen dat MRSA aanwezig is op of in het lichaam zonder ziekte te veroorzaken. Infectie betekent dat MRSA de persoon ziek maakt.

Hoe weet ik of MRSA bij mij aanwezig is?

Om te weten of u wel (MRSA-positief) of geen (MRSA-negatief) MRSA-bacterie bij u draagt, wordt door de (huis)arts, (polikliniek-)assistente of verpleegkundige met verschillende wattenstokjes een kweek afgenomen van:

- de binnenzijde van de neusgaten
- de keel
- het perineum (het gebied tussen het geslachtsorgaan en de anus).

Als u eczeem, wonden of een katheter heeft wordt ook hiervan een kweek afgenomen.

Wanneer komt u in aanmerking voor het laten afnemen van MRSA kweken?

Categorie 1

Als u de afgelopen twee maanden opgenomen en/of behandeld en/of geopereerd bent geweest in een zorginstelling buiten Nederland.

Categorie 2

Als u (beroepsmatig) in contact komt met levende varkens of vleeskalveren of woont op een varkensbedrijf.

Als u een van de bovenstaande vragen met ja kunt beantwoorden is het mogelijk dat u drager bent van de MRSA-bacterie. Van deze mogelijke besmetting merkt u niets en waarschijnlijk wordt u er niet ziek van.

Toch kunt u deze bacterie verspreiden. Voor patiënten in het ziekenhuis met een sterk verminderde weerstand kan deze bacterie ernstige complicaties opleveren. Daarom wordt onderzocht of u drager bent van deze MRSA-bacterie.

De uitslag

Na vier á vijf dagen is de uitslag van het onderzoek (de kweken) bekend. Uw behandelend (huis)arts of de ziekenhuishygiënist stelt u hiervan telefonisch op de hoogte.

Negatieve uitslag

De uitslag is negatief, dit betekent dat u de MRSA-bacterie niet bij u draagt. De opname, de behandeling of het onderzoek kunnen normaal doorgaan.

Positieve uitslag

De uitslag is positief, dit betekent dat u de MRSA-bacterie wel bij u draagt.

Categorie 1

Bij voorkeur wordt de opname, behandeling of operatie uitgesteld en vindt indien nodig thuisbehandeling plaats.

Categorie 2

Een behandeling om MRSA-vrij te raken is niet mogelijk omdat u steeds wordt blootgesteld aan MRSA in uw omgeving. Bij sommige operaties is

het belangrijk om u toch tijdelijk MRSA-vrij te krijgen, om een wondinfectie met MRSA te voorkomen.

Is MRSA te behandelen?

Ja. Bij patiënten, die alleen gekoloniseerd zijn, bestaat de behandeling doorgaans uit vijf dagen, dagelijks wassen met een desinfecterende zeep en shampoo. Daarnaast wordt voor zeven of tien dagen neuszalf voorgeschreven. Indien sprake is van een infectie dan is ook antibiotica nodig. Hoewel MRSA resistent is tegen veel antibiotica en soms moeilijk te behandelen, zijn er toch nog enkele antibiotica die met succes MRSA infecties kunnen genezen.

Na behandeling worden op verschillende dagen controlekeuken afgenomen en afhankelijk van de uitslagen kan de opname, behandeling of operatie plaatsvinden. Inclusief controle onderzoek duurt deze behandeling minimaal vier weken.

Kan MRSA zich verspreiden?

Ja, MRSA kan zich verspreiden naar andere patiënten die erg ziek zijn, een zwak afweersysteem hebben en niet in staat zijn de infectie te bestrijden. MRSA verspreidt zich bijna altijd via lichamelijk contact.

De belangrijkste maatregel die genomen wordt om de mogelijke verspreiding van patiënt naar patiënt te voorkomen is de patiënt op een eenpersoonskamer te verplegen met speciale voorzorgsmaatregelen. We noemen dit strikte isolatie verpleging.

Wat gebeurt er wanneer een patiënt met (verdenking) MRSA wordt opgenomen?

- De patiënt krijgt een eenpersoonskamer met sluis (isolatiekamer). Deze sluis is een afgeschermd ruimte met deur voordat men in de patiëntenkamer komt. Hierdoor wordt voorkomen dat een directe verbinding ontstaat tussen kamer en gang. De deur van de kamer mag niet open blijven staan.

- De patiënt mag de kamer in principe niet verlaten. Is het nodig voor onderzoek en/of operatie de kamer toch te verlaten, dan worden voorzorgsmaatregelen genomen.
- Om te voorkomen dat verpleegkundigen, artsen en andere hulpverleners de bacterie meenemen naar andere patiënten, dragen zij beschermende kleding als ze in de isolatiekamer zijn. Deze beschermende kleding bestaan uit een overschort, muts, mond-neusmasker en handschoenen. De beschermende kleding worden aan- en uitgetrokken in de sluis. Na elk bezoek worden de handen gedesinfecteerd.
- Het bezoek hoeft geen beschermende kleding te dragen, maar moet altijd de handen desinfecteren voor het verlaten van de patiëntenkamer. Daarnaast mag het bezoek geen verzorgende handelingen uitvoeren en niet met de handen de katheters of wonden aanraken.
- Het bezoek mag aansluitend geen andere patiënten bezoeken

Is het veilig om in dezelfde ruimte te zijn als een persoon met MRSA?

Voor alle duidelijkheid, voor gezonde mensen is het risico heel erg klein een MRSA-infectie te krijgen. Zo lang familieleden en ander bezoek gezond zijn, kan het geen kwaad om in dezelfde ruimte te zijn als de persoon met MRSA. Normaal contact als aanraken of omhelzen is toegestaan. Zorg er altijd voor dat wanneer je de ziekenhuiskamer (of het woonhuis van de patiënt) verlaat, de handen gewassen en/of gedesinfecteerd worden.

Kan mijn kind MRSA krijgen door in de buurt van een persoon met MRSA te zijn?

Gezonde personen, inclusief kinderen lopen een te verwaarlozen risico om een MRSA besmetting op te lopen.

Ik heb MRSA en ga binnenkort naar huis. Wat moet ik doen om mijn familie te beschermen tegen MRSA?

Wanneer u geïnficeerd of gekoloniseerd bent met MRSA, neemt u maatregelen om verspreiding van MRSA naar familie of andere personen te voorkomen. Goede persoonlijke hygiëne helpt bij het voorkomen van de verspreiding van bacteriën en dus ook van MRSA:

Was regelmatig uw handen met water en zeep, en droog ze zorgvuldig af.

- Was kleding volgens wasvoorschrift, wassen doodt de bacteriën in kleding en ander textiel.
- Hou wonden bedekt met schoon, droog verband. Pus en wondvocht kan ook MRSA bevatten.
- Zeg tegen iedere verpleegkundige, specialist of andere hulpverlener die u behandelt, dat u MRSA heeft. Zij kunnen dan voorzorgsmaatregelen nemen.

Heeft u vragen?

Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met uw behandelend arts of de ziekenhuishygiënist, telefoon: 0495 – 57 22 39.

R284.112010-04

1013986

